ఆంధ్రపత్రిక ★ సారస్వతానుబంధం

1951 సం॥ మే 20 వ తేదీ ఆదివారము

తెలుగు కథానికల పోటీలో బహుమతినందిన కథ

ప్రపంచ కథానికలపోటీ సందర్భంలో ఆంధ్రపత్రిక అధ్వర్యాన నిర్వహించబడిన తెలుగు కథానికల పోటీలో నాలుగు కథలు ఎన్నిక చేయబడినై. పోటీలో శ్రీ పద్మరాజుగారి కథ "గాలివాన" యావద్భారత పోటీలో సమాతంగా నెగ్గి ప్రపంచపోటీకి పంపబడుతున్నది. తెలుగు కథానికల పోటీలో నెగ్గిన నాలుగు కథల్లో 'తండ్రి-కొడుకు' అనే శ్రీ ఆలూరి బైరాగిచౌదరిగారి కథను ఇక్కడ ప్రకటిస్తున్నాం.

శ్రీ ఆలూరి బైరాగిచౌదరి హిందీ, తెలుగు భాషల్లో రచనా సామర్థ్యం కలవారు. ప్రస్తుతం హిందీ "దండమామ" పత్రికకు సంపాదకులుగా పనిచేస్తున్నారు.

తండ్రి-కొడుకు

కథకులు శ్రీ ఆలూరి బైరాగి చౌదరి

"మన ఊరిమీద కూడా దాడి చేస్తారంట ఊరంతా పుకారుగా ఉంది" అన్నాడు వీరయ్య, అరుగుమీది నించి ఇంట్లోకి వస్తూ. ఆయన శ్వాసలు ముడుచుకపోయి ముడతలు పడి ఆలోచనతో కుంచించుకపోయింది. కన్నులు సగం మూసుకున్నాయి. ఆయన దేహధర్మాలు పడిలో మనిషి. నీరుకారిపంచె మోకాలికి కొంచెం కిందగా కట్టాడు. చొక్కా లేదు. అసలు బస్తీలకో కుతకార్యాలకో వెళ్ళినప్పుడు తప్ప ఆయన చొక్కాలు వేయడు. పైన ఉత్తరీయం మాత్రం ఉన్నది. తెల్ల జాపాలు లోడిగా వున్నవి. పక్కకి తిరిగితే చిన్న పిలక కనిపిస్తుంది.

ఆయన ఏకైకపుత్రుడు రామారావు. పేమ్ పడక కుర్చీలో పడుకొని పుస్తకం చదువుకొంటున్న జాడల్లో "ఆఁ" అన్నాడు. ఆ కంఠంలో జిజ్ఞాసకాని, ఆశ్చర్యంకాని లేదు. అసలు తనతండ్రి చెప్పింది అతడు సరీగా విన్నాడో, లేదో కూడా పుస్తకంలో నవ్వు వచ్చే ఘట్టం ఏమైనా ఉందేమో, అతను తనలో తనింకా నవ్వుకొంటున్నాడు.

"ఊరంతా పుకారుగా వున్న" దన్నాడు, మళ్ళీ అతని తండ్రి. అప్పటికి రామారావు పూర్తిగా తలెత్తి "ఏంపుకారు?" అన్నాడు. "కమ్యూనిస్టులు మన వూరిమీదకూడా దాడి చేస్తారంట" అన్నాడు అతని తండ్రి. రామారావు పుస్తకంలోంచి యిప్పుడు పూర్తిగా మేలుకొన్నాడు. "ఆఁ—మనవూరిమీద చెయ్యరేమోలే!" అన్నాడుకాని తండ్రివైపు చూచేటప్పటికి అతనిమనసులో ఏదోవల్లనిదీడి కదులాడింది. తన తండ్రి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు. మామూలుగా ఉండే విశ్రాంతి లేదు. ఊళ్ళో పుకారులు కోకుగా ఉండి ఉండాలి. "ఏమిటా అన్నయ్య అంటున్నాడట?" అని కేకవేసింది, సుబ్బమ్మత్త. ఆమె వీరయ్యగారి చెల్లెలు. నలభై యేళ్లుంటాయి. పిల్లా పెల్లా లేరు. ఏ జేళ్ళక్రితం భర్తపోయినప్పటినుంచీ వాళ్లింట్లోనే వచ్చి ఉంటున్నది. "ఏమీ లేదు లెద్దూ" అన్నాడు. అతను కొంచెం విసుక్కొంటూ. ఏమిటో చెబితే, తూనంభాషణ ఇప్పుడు తెగదన్నంగతి అతనికి బాగా తెలుసు. "ఎందుకురా అల్లా విసుక్కుంటావ్—" అని గొణుక్కొంటూ ఆమె తనపనిచూచుకొంటున్నది.

వీరయ్య పెరట్లో మాటిమాటికు స్నానానికి వెళ్లాడు. ఆయనకు కోజా మధ్యాహ్నాన్నం జనమంతా చన్నీళ్ళస్నానం చేయటం అలవాటు. రామారావు కొంచెం చీకాకుతో మళ్ళా పుస్తకం తెరిచాడు.

వీరయ్యగారు నుట్టుపల్లి లో ఒక మధ్యతరగతి రైతు. ఆయనకు పన్నెండెకరాలు పైచీలుపంటలో మాగాణీ ఉన్నది. తాతలనాటి పాడిపశువులనీ ఆయన తండ్రి కాలంలో అస్తి పాడుచేశాడనీ వినికిడి. వాళ్ల తాతగారు వైద్యాల్ల క్రితం పోతేరమ్మ గుడి గ్రామప్రతిష్ఠ తగాదాలో వీరయ్య తండ్రిగారు పిలిపించగా తన మాటమీద నిలబడి ఎదుట పార్టీవాళ్లను కోర్టులకు లాగించి, మూడు వేరవుల నీళ్లు తాగించి ముప్పు తీపులు పెట్టి పెండ్లూరి పెద్దలందరికీ తెలుసు. ఇప్పటికి రాత్రిళ్లు భోజనమయాక రామి చెట్టుకింద కూర్చున్నప్పుడు తరచు ఈ వ్రసంగం వస్తూ వుంటుంది. రెండు పార్టీల ప్రముఖులూ రామారావు దివాలాకు. వచ్చిన తరువాత ఈ అంటూ వుండేది. నాకింకేమి అక్కరలేదమ్మా. అమ్మడు కడుపున ఒక్క నలుసు పుట్టితే చూడామని" అని వారి అదృష్టంలో ఈ ముచ్చటకూడా తీరే అవకాశం సమీపించింది. మొన్నే రామారావు భార్యకు ఏదోసెల వచ్చినందువల్ల పుట్టింటికి తీసుకువెళ్లారు.

మధ్యాహ్నం పెరుగుతున్నది. ఎండప్రచండంగా వుంది. ఊళ్ళో రాబిచెట్టుకిందకూడా ఎవరూ లేరు. అంతా తలుపులు వేసుకొని ఇళ్లల్లో వున్నారు. గాలి వెచ్చగా వీస్తున్నది. బయటకొస్తే తీవ్రమైన సూర్యకాంతి కళ్లు చెదరగొట్టేటట్టుగా వుంది. వీరయ్య యింట్లో భోజనాలైపోయాయి. సుబ్బమ్మ పల్లాలూ అవీ కడిగేసి, పొరుగు వెంకయమ్మగారింటికి అమ్మలక్కలతో ఊసులాడబోయింది. వీరయ్య సావిట్లో గొడ్లకు మేతవేయటానికి వెళ్లాడు. ఆయన నులకమంచంమీద అక్కడనే పడుకొంటాడు. రామారావు సిగిరెట్టు ముట్టించి, పుస్తకం పట్టుకొని పడకటింట్లో పడుకోటానికని వెళ్లాడు. అతను తండ్రి ముందు సిగిరెట్టు కాల్చడు.

అతను పక్క పరుచుకోకుండానే పవారు మంచంమీద పండుకొన్నాడు. అది అత్తవారిచ్చిన మంచం. అతనికి భార్య జ్ఞాపకం వచ్చింది. పుట్టింట్లో ఇప్పుడేమి చేస్తూ వుంటుందో!—పెళ్ళి వారంరోజులు కాకపోయినా అతని కప్పుడే ఆ అమ్మాయి లేని వెలితి కనిపిస్తున్నది.

రామారావు సిగిరెట్టుపొగవేసి పుస్తకంతెరిచాడు. కాని చదువు సాగలేదు. తన తండ్రి ప్రాద్దుట చెప్పిన వార్త జ్ఞాపకం వచ్చింది. పుట్టింట్లో ఇప్పుడేమి చేస్తూ వుంటుందో!—పెళ్ళి వారంరోజులు కాకపోయినా అతని కప్పుడే ఆ అమ్మాయి లేని వెలితి కనిపిస్తున్నది.

రామారావు సిగిరెట్టుపొగవేసి పుస్తకంతెరిచాడు. కాని చదువు సాగలేదు. తన తండ్రి ప్రాద్దుట చెప్పిన వార్త జ్ఞాపకం వచ్చింది. పుట్టింట్లో ఇప్పుడేమి చేస్తూ వుంటుందో!—పెళ్ళి వారంరోజులు కాకపోయినా అతని కప్పుడే ఆ అమ్మాయి లేని వెలితి కనిపిస్తున్నది.

రామారావు పుట్టింటివారు పెద్దలు. ఆయన తండ్రి ఏ పూర్తిచేసి మూడేళ్లనుంచీ ఇంటిపట్టునే వుంటున్నాడు. బస్తీలో ఉద్యోగంకోసం ప్రయత్నించుదామంటే తండ్రి కిష్టంలేకపోయింది. రామారావుభార్య చక్కని మనిషి. వాళ్ళ దాంపత్యం అందరికీ ముచ్చట గొలిపేది. ఆ యింటివారిలో ఏ పొరపొచ్చులూ లేవు. ఎవ్విధమైన లోటూలేదు. సుబ్బమ్మకూడా పొరుగిళ్ళకు వల్లెనప్పుడు ఎప్పుడైనా రామారావు దివాలాకు. ఆ అంటూ వుండేది. నాకింకేమి అక్కరలేదమ్మా. అమ్మడు కడుపున ఒక్క నలుసు పుట్టితే చూడామని" అని వారి అదృష్టంలో ఈ ముచ్చటకూడా తీరే అవకాశం సమీపించింది. మొన్నే రామారావు భార్యకు ఏదోసెల వచ్చినందువల్ల పుట్టింటికి తీసుకువెళ్లారు.

మధ్యాహ్నం పెరుగుతున్నది. ఎండప్రచండంగా వుంది. ఊళ్ళో రాబిచెట్టుకిందకూడా ఎవరూ లేరు. అంతా తలుపులు వేసుకొని ఇళ్లల్లో వున్నారు. గాలి వెచ్చగా వీస్తున్నది. బయటకొస్తే తీవ్రమైన సూర్యకాంతి కళ్లు చెదరగొట్టేటట్టుగా వుంది. వీరయ్య యింట్లో భోజనాలైపోయాయి. సుబ్బమ్మ పల్లాలూ అవీ కడిగేసి, పొరుగు వెంకయమ్మగారింటికి అమ్మలక్కలతో ఊసులాడబోయింది. వీరయ్య సావిట్లో గొడ్లకు మేతవేయటానికి వెళ్లాడు. ఆయన నులకమంచంమీద అక్కడనే పడుకొంటాడు. రామారావు సిగిరెట్టు ముట్టించి, పుస్తకం పట్టుకొని పడకటింట్లో పడుకోటానికని వెళ్లాడు. అతను తండ్రి ముందు సిగిరెట్టు కాల్చడు.

అతను పక్క పరుచుకోకుండానే పవారు మంచంమీద పండుకొన్నాడు. అది అత్తవారిచ్చిన మంచం. అతనికి భార్య జ్ఞాపకం వచ్చింది. పుట్టింట్లో ఇప్పుడేమి చేస్తూ వుంటుందో!—పెళ్ళి వారంరోజులు కాకపోయినా అతని కప్పుడే ఆ అమ్మాయి లేని వెలితి కనిపిస్తున్నది.

రామారావు సిగిరెట్టుపొగవేసి పుస్తకంతెరిచాడు. కాని చదువు సాగలేదు. తన తండ్రి ప్రాద్దుట చెప్పిన వార్త